

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **nezletilý M. Y.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupen otcem **M. Y.**

zastoupen advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou
sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2021, č. j. OAM-744/ZA-HA08-LE05-2020, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 11. 3. 2020 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2021, č. j. OAM-744/ZA-HA08-LE05-2020, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žádost žalobce o mezinárodní ochranu zamítá podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce je přesvědčen, že správní orgán nesprávně vyhodnotil naplnění podmínek pro zamítnutí jeho žádosti podle § 16 odst. 2 zákona o azylu; přestože je Ukrajina považována za bezpečnou zemi původu, má žalobce za to, že skutečnosti, které uvedl zákonný zástupce žalobce ve správním řízení, tedy zejména obavy zákonného zástupce z vojenské služby, uvedené zpochybňují. Skutková zjištěná správního orgánu jsou neúplná a odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné. Žalobce dále připomněl, že s ohledem na věk je závislý na péči svých rodičů, kteří také žádali o mezinárodní ochranu, která jim sice udělena nebyla, avšak požádali o soudní přezkum.
3. V doplnění žaloby učiněné v poskytnuté lhůtě ustanovenou zástupkyní žalobce dále žalobce doplnil, že se žalovaný zcela nedostatečně vypořádal s další skutečností, a to je obava rodičů žalobce z návratu do vlasti kvůli šíření nemoci SARS-CoV-2. Žalovaný se vůbec nezabýval situací v zemi původu žalobce.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že žalovaný v průběhu správního řízení na základě informací o politické situaci na Ukrajině a stavu dodržování lidských práv a také na základě výpovědi žalobce shledal, že Ukrajinu lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný připomněl judikaturní závěry, že ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu (odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. ve SbNSS č. 1749/2009); v projednávané věci tedy bylo na žalobci, aby doložil a prokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat. Pokud se týče námitky stran nemoci Covid 19, netvrdil žalobce ničeho o tom, že by mu hrozilo na Ukrajině vyšší riziko než u jiných osob. Žalovaný tak neměl ani povinnost se zabývat zdravotní péčí na Ukrajině.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správních spisů soud zjistil, že zákonný zástupce žalobce – otec M. Y., požádal jménem žalobce dne 26. 10. 2020 o udělení mezinárodní ochrany. K této žádosti otec žalobce jako důvod žádosti uvedl, že on nechce jít do armády a do války, pro svého syna žádá o udělení

mezinárodní ochrany, protože si přeje, aby tady byl s nimi. Po návratu na Ukrajinu by otce odvedli do armády, manželka s dětmi by zůstala sama a neměli by peníze, nic. Navíc se na Ukrajinu nechtějí vrátit, protože tam je mnoho lidí nakaženo nemocí Covid 19.

6. Ve správním spise je založena Informace OAMP: Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze srpna roku 2020, Informace OAMP: Situace v zemi z 25. 4. 2020 a Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 22. 9. 2020 o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.
7. Dne 6. 1. 2021 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce neměl co uvést, doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrhl, žádné další skutečnosti nebo nové informace nepřednesl.
8. Následně dne 11. 1. 2021 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha jeho otce, aby syn zůstal v ČR. Žalovaný uzavřel, že Ukrajina je hodnocena jako bezpečná země původu (kromě Krymu a části Doněcké a Luganské oblasti), kdy se jedná o republiku s poloprezidentským politickým systémem. Poslední prezidentské volby se uskutečnily v březnu a dubnu roku 2019 a byly shledány mezinárodními pozorovateli jako svobodné a spravedlivé. Civilní úřady udržují účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami v zemi s výjimkou území, které vláda nemá pod svou kontrolou. Přestože Ukrajina dosáhla v posledních letech pokroku v oblasti boje proti mučení a nelidskému zacházení, nedosahuje situace evropských standardů. Nedochází však obecně a soustavně k pronásledování ani k mučení či nelidskému zacházení či k trestům a hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě ozbrojeného konfliktu. Žalobce neměl nikdy ve vlasti žádné konkrétní problémy se státními orgány své země, nebyl politicky aktivní. Pokud se týče obav z onemocnění Covid 19, konstatoval žalovaný, že uvedená pandemie postihla prakticky všechny státy světa a jejich obyvatele, včetně ČR a nemá tudíž naprosto žádnou souvislost s důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
9. Z úřední činnosti je soudu známo, že žaloby zákonných zástupců žalobce proti rozhodnutím, kterým byla zamítnuta jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany, byly zamítnuty podepsaným soudem, a to rozsudky ze dne 28. 1. 2021, č. j. 62 Az 13/2020-31 a 62 Az 14/2020-31, přičemž kasační stížnosti podané žalobci proti těmto rozsudkům byly odmítnuty pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2021, č. j. 8 Azs 75/2021-36, resp. 8 Azs 76/2021-34.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

12. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště,
1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a,
 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
13. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu, ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstva přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
14. Podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
15. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Pro rozhodnutí v dané věci je především podstatné vyhodnocení obsahu žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze strany žalobce ve spojení s informacemi o Ukrajině jako bezpečné zemi původu. Krajský soud má za to, že žalovaný zcela správně vyhodnotil informace obsažené v listině Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze srpna roku 2020, s jejímž obsahem byl žalobce před vydáním rozhodnutí seznámen, přičemž nenavrhl doplnění dokazování a netvrdil další skutečnosti ke své žádosti. Krajský soud zcela přisvědčuje závěrům žalovaného, že označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu a že ze strany žalobce nebyly tvrzeny žádné skutečnosti, které by byť náznakem měly vést k závěru o tom, že v případě žalobce se o bezpečnou zemi původu jednat nemůže, nelze přiznat důvodnosti žalobních námitek. Krajský soud neshledal pochybení žalovaného ani ve vztahu k vypořádání obavy žalobce stran onemocnění nemocí Covid 19, přičemž se ztotožňuje s žalovaným, že pandemie této nemoci postihla všechny státy světa a obavy z onemocnění nemohou zakládat azylově relevantní důvod. Nadto krajský soud připomíná, že hodnocení míry rizika onemocnění nemůže představovat ani skutečnost, která by mohla vést k závěru o tom, že Ukrajina není ve vztahu k žalobci bezpečnou zemí původu. V tomto směru krajský soud připomíná čl. 37 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 (dále jen „procedurální směrnice“) ve spojení s přílohou č. I této směrnice (Určení bezpečných zemí původu pro účely čl. 37 odst. 1).
16. Podle uvedené přílohy se země se považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v ní obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice 2011/95/EU, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Při tomto hodnocení se vezme v úvahu mimo jiné

rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím:

- a) příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují;
- b) dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení, a to zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 uvedené evropské úmluvy nelze odchýlit;
- c) dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy;
- d) systému účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod.

17. Nad rámec uvedeného lze připomenout, že i Nejvyšší správní soud se bezpečnostní situací na Ukrajině zabýval opakovaně, přičemž dospěl k závěru, že v případě ozbrojeného konfliktu v části Ukrajiny se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (viz usnesení č. j. 7 Azs 265/2014-17). Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že správní orgán se má při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu především zabývat místem, kde žadatel žil před odchodem ze země původu, nebo kde se dlouhodobě zdržoval.

Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 29. září 2021

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

samosoudce